

naar Noget bringes i en saftt Wei, ikke er let at afhjælpe ved at lade de overflødige Kræfter benyttes i andre Retninger, hvor de mangle; thi det er ikke sagt, at de forblive duelige der til, det er ikke vist, at f. Ex. de, der ikke kunne leve ved at drive et Haandværk, blot kunne bruges af Landmanden, der kan trænge til Arbejdere, eller at Landmanden da vil tage dem i Arbejde. Med denne Bemærkning troer jeg, at alle den ærede Rigsdagsmænds Indvendinger ere besvarede.

Bregendahl: Efter de Afstemninger, der have fundet Sted her i Thinget, antager jeg ikke, at Udvalgets Ordførers Forslag vil gaae igjennem; men jeg antager heller ikke, at det Forslag, som er fultet af et Mindretal, vil gaae igjennem. Det at skabe Overgange ved disse Tidsfrister, anser jeg ikke for hensigtsmæssigt. Forlængelse af Fristen er dog et Slags Surrogat for en anden Overgangstilstand, og skjøndt jeg ikke venter, at Mindretallets Forslag om Forlængelse gaaer igjennem, kan jeg dog ikke Andet end stemme for det. Jeg skal derfor nu blot tillade mig at stille en Opfordring til det ærede Udvalg, om til Sagens tredie Behandling at være opmærksom paa at fremkalde en Omredaction af nogle af de her foreliggende Paragrapher. Efter § 87 er det nemlig bestemt, at indtil den 1ste Januar 1862 skal den udelukkende Ret, som er tillagt Haandværkslaugene, derunder indbefattede de saakaldte Fabriklaug, vedblive at bestaae; men efter den Maade, hvorpaa denne Paragraph er affattet, maa Følgen blive, at denne Tidsfrist indtil 1ste Januar 1862 ikke kan komme til Anvendelse paa de Professioner, for hvilke der i de enkelte Byer ikke ere Laug; thi saaledes som Paragraphen er affattet, er det kun Erhverv som Laugsmestere der er Tale om; at der er

almindelige Laugsartikler for en Profession, det kan ikke gjøre Paragraphen anvendelig.

Jeg troer ogsaa, det Samme kan siges med Hensyn til § 95. Der staaer nemlig, at indtil den 1ste Januar 1862 skal den Afgang til at nedsette sig paa Landet, som Haandværker og Handlende, som denne Lov hjemler, efter sædvanligt Næringsbeviis, ikkun komme dem tilgode, som i en Kjøbstad have vundet Borgerstabs paa samme Næring; men deraf følger ikke, at de nuværende Landhaandværkere ere udelukkede indtil den 1ste Januar 1862 fra f. Ex. at arbejde for Kjøbstadhaandværkere, eller i det Hele taget ere udelukkede fra at udøve deres Erhverv paa den mere omfattende Maade, som Lovens tidligere Bestemmelser have hjemlet. Jeg antager, at det har været Mening, at Forholdet skulde vedblive indtil 1862, som det har været for Landhaandværkerne, og ligeledes finder jeg det noget tvivlsomt, hvorledes man skal forstaae § 93. Der staaer, at i de Kjøbstæder, hvor Handelslaug ei findes, skal det indtil den 1ste Januar 1862 have sit Forblivende ved de hidtil gældende Regler, men der staaer, at det er med Hensyn til at vinde Borgerstabs, men ikke med Hensyn til den Maade, hvorpaa de Handlende maae udøve deres Handel. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at efter § 47 kræves der særegne Betingelser og særegent Borgerstabs for at maatte udsælge Brændeviin, men denne Handel, — jeg mener ikke Udskjæmning — hører nu under Provindsstjorbmandenes Handelsret, og § 93 taler kun om, at Afgang til at vinde Borgerstabs, men ikke om Handelsrettens Udstrækning, skal blive usorandret indtil 1862. Det maa dog vel være Mening, at Bestemmelsen i § 47 ikke skal træde i Kraft for 1862, og er det Mening, saa maatte det dog udtales i Loven.